

BRIGITTE BALFOORT
JOËLLE VANDEN HOUDEN

KONING ALBERT

de man die geen eigen
wil mocht hebben

MANTEAU

INHOUD

Voorwoord
6

HOOFDSTUK 1
De cirkel doorbroken
9

HOOFDSTUK 2
Le fou rire
13

HOOFDSTUK 3
Coup de foudre
49

HOOFDSTUK 4
Prinselijk huwelijk
73

HOOFDSTUK 5
En ze leefden...
81

HOOFDSTUK 6
Influencers avant la lettre
129

HOOFDSTUK 7
Het mirakel van Belvédère
135

HOOFDSTUK 8
Grote schoenen om te vullen
151

HOOFDSTUK 9
De koning fou rire
165

HOOFDSTUK 10
Uitlaatkleppen
201

HOOFDSTUK 11
Gezondheidsperikelen
207

HOOFDSTUK 12
Met pensioen
215

HOOFDSTUK 13
Vier kinderen
225

HOOFDSTUK 14
De laatste jaren
237

Bibliografie
248

Fotoverantwoording
255

VOORWOORD

Koning Albert II heeft een lang en gevuld leven geleid, maar over weinig vorsten zijn zoveel vage vermoedens en verzinsels neergepend, die in de loop der jaren een eigen leven zijn gaan leiden. Met ons boek hebben we niet de pretentie een volledige, wetenschappelijke biografie te schrijven over de zesde koning der Belgen. Onze opzet was zijn leven opnieuw te bekijken met de ogen van vandaag, waarom koning Albert de keuzes heeft gemaakt die hem lof maar ook kritiek hebben opgeleverd.

Tijdens de twintig jaar dat we voor het VTM-magazine *Royalty* werkten, hebben wij de koning ontelbare keren ontmoet, in allerlei omstandigheden. Het voordeel van journalist zijn is dat je altijd op de eerste rij staat. Ook wij zagen vooral de schaterlachende Bourgondiër, de koning die geliefd was door nagenoeg alle Belgen én door politici van allerlei strekkingen.

Als royaltywatchers zagen we echter ook hoe hardvochtig hij voor zijn kinderen was. Ook wij konden deze tweespalt niet plaatsen. We zijn daarom opnieuw gaan praten met mensen uit de entourage – of met hun nageslacht, want veel levende getuigen zijn er niet meer. Sommigen spreken voor het eerst echt vrijuit. Het Koninklijk Paleis gaf ons toegang tot tal van privéarchieven uit de nalatenschap van koningin Fabiola, die tot nog toe onaangeroerd waren gebleven. Verschillende foto's en anekdotes in dit boek zijn dus nooit eerder gepubliceerd. Die hebben we naast de interviews gelegd die koning Albert zelf heeft gegeven. We vonden een mens zoals u en ik met sterktes en zwakheden, die bovenal heeft geprobeerd te doen wat van hem verwacht werd.

BRIGITTE BALFOORT EN JOËLLE VANDEN HOUDEN

01

DE CIRKEL DOORBROKEN

‘Als ik me in diezelfde situatie zou bevinden, zou ik het opnieuw doen. Want ik zou me moreel verplicht voelen om het te doen. (...) Maar het zou anders zijn.’

- KONING ALBERT OVER HET KONINGSCHAP, RTL 2014

Op 6 juni 2024 vierde koning Albert zijn negentigste verjaardag. Qua leeftijd laat hij zijn voorvaderen ver achter zich. Toen hij eindelijk troonsafstand kon doen, was hij 79 jaar. Ook dit was een Belgische primeur.

Alberts geboorte in 1934 ging met weinig officieel vertoon gepaard. Niemand kon vermoeden dat de broer van de troonopvolger ooit zelf het hoogste ambt van België zou bekleden. Maar net zo onverwacht als Boudewijn op zijn twintigste de troon moest bestijgen, werd dit bij de dood van zijn broer in 1993 van Albert verwacht.

Net als bijna al zijn voorvaderen was Albert niet voorbereid om koning te worden en sprak ook hij de eed stotterend en trillend uit. En hoewel hij wel degelijk wist welke toekomst Filip te wachten stond, heeft Albert zijn eigen zoon evenmin voorbereid.

Ergers nog, drie van zijn vier kinderen heeft hij niet gegeven waar ze recht op hadden: affectie en erkenning. Albert had zelf geen ouderlijke

gekend. ‘En wat je niet gekregen hebt, kun je niet doorgeven’, zegt de volksmond. Een waarheid die ook voor de hoogste kringen geldt.

De menselijke verhalen die zich in elke generatie van het Belgische koningshuis hebben afgespeeld, zijn schrijnend: overspel, verdriet, angst, eenzaamheid en verbittering, maar ook jaloezie en machtsstrijd. Niets menselijks is koningen en prinses vreemd. En hoewel ze omringd worden door de beste artsen van hun tijd, kan een zwakke gezondheid iedereen treffen, en dat geldt zeker voor ouderdomskwalen. Albert kreeg de twijfelachtige eer dit allemaal ruimschoots mee te maken. Zeggen dat dit alles hem overkomen is, zou de waarheid verbloemen. De zesde koning der Belgen was een uitstekend staatshoofd, geliefd bij het volk en zich bewust van zijn bevoegdheid in het politieke bestel. Anderzijds was hij geen krachtadig mens. Albert heeft ten volle geleefd en heeft zich ook laten leven – door de plicht die bij zijn status hoorde, door de vrouwen in zijn leven en soms

uit gemakzucht. Dat hij meer wist over zijn motoren dan over zijn kinderen, is geen boutade.

Ongetwijfeld zou zijn leven anders verlopen zijn als zijn moeder was blijven leven en als zijn vader niet de autoritaire man was geweest die zijn kinderen onder een glazen stolp liet opgroeien. Dan zou hij misschien niet halsoverkop getrouwd zijn met een vrouw die hij amper kende. Hij had dan wellicht beseft dat een leven aan het hof een ondraaglijk keurslijf kan zijn voor iemand die er niet is opgegroeid. De kinderen die hem gegund waren, zou hij misschien wel liefdevol omarmd hebben.

Wie weet was hij dan niet in de armen van een andere vrouw gevlucht om van daaruit weer te vertrekken, opnieuw een geliefde en een kind achter te laten en haar bestaan te ontkennen.

‘Maar de plicht van een prins gaat boven alles’, zei zijn broer. Naast zijn zus, Joséphine-Charlotte, was Boudewijn de enige die hij werkelijk met hart en ziel heeft liefgehad en tegen wie hij onvoorwaardelijk ‘ja’ zei, zelfs na diens dood.

Twintig jaar lang zat hij willens nillens op de troon van een van de moeilijkste landen ter wereld. Tot hij er bijna zelf aan ten onder ging.

Voor zijn negentigste verjaardag poseert de oud-koning met zijn zoon en kleindochter Elisabeth, die de eerste koningin van België kan worden. Als achtste staatshoofd van België zal zij de eerste zijn die wel in een warm gezin is opgegroeid en die wel een stevige opleiding genoten zal hebben.

Maar zoals kinderpsychiater professor Adriaenssens het beschrijft: ‘Het blijft gek dat we er in ons land één kind uit pikken en zeggen: “Jij kunt geen normaal leven leiden, want jij wordt later koning of koningin. Niet omdat je dit gekozen hebt of democratisch verkozen bent, maar omdat dit in de grondwet staat.”’ De kinderpsychiater weet wat hij schrijft, hij heeft samen met haar ouders de jeugd van prinses Elisabeth begeleid. Hopelijk zal zij helemaal vrij kunnen kiezen met wie ze haar verdere leven wil delen. Dan wordt de cirkel eindelijk doorbroken, of in elk geval een klein beetje.

© 2025 Uitgeverij Manteau / Standaard Uitgeverij nv,
Franklin Rooseveltplaats 12, B-2060 Antwerpen en
Brigitte Balfourt & Joëlle Vanden Houden

www.standaarduitgeverij.be
info@standaarduitgeverij.be

VERTEGENWOORDIGING IN NEDERLAND

New Book Collective, Utrecht
www.newbookcollective.com

TEKST EN BEELDREDACTIE: Brigitte Balfourt en Joëlle Vanden Houden

OMSLAGONTWERP: Katrien Van De Steene / Whitespray

OMSLAGFOTO'S: Photonews

OPMAAK BINNENWERK: Katrien Van De Steene / Whitespray

Eerste druk februari 2025

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ondanks alle zorg die aan de samenstelling van de uitgave werd besteed, kan de redactie of de auteur noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze publicatie zou kunnen voorkomen.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten te regelen voor alle in dit boek gepubliceerde foto's, volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, worden verzocht zich alsnog tot de uitgever te wenden.

ISBN 978 90 223 4136 0
D/2025/0034/188
NUR 698